

รายงานสรุป

กิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

ต้นแบบตามวาทกตัญญู

ของสำนักบริหารงานกลาง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส
ของสำนักบริหารงานกลาง

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับประกาศยกย่องเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบจาก คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรม แห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งเน้นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและความ ภูมิใจในความเป็นไทย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ที่ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมไทยที่มีพื้นฐานการอยู่ร่วมกันอย่างรู้รักสามัคคี สอดคล้องกับองค์การ ศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO) ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้ “สงกรานต์ในประเทศไทย” เป็นรายการในบัญชีตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ (Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity) ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี จึงได้มีมติส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ของไทยเป็น Soft power เพื่อให้เกิดพลังขับเคลื่อนภูมิปัญญาทาง วัฒนธรรมให้เผยแพร่ไปทั่วสากล

เพื่อให้การดำเนินการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดเกณฑ์การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ สำนักงานบริหารงานกลาง จึงเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงาน ดังนี้

๑. กิจกรรมรู้รักสามัคคีร่วมทำดีทำนุบำรุงบวรพระพุทธศาสนา ได้แก่ การสวมผ้าไทยใส่บาตรพระสงฆ์ จำนวน ๙ รูป เวลา ๐๗.๐๙ นาฬิกา

๒. กิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีด้วยวิถีปัญญา (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประเพณี สงกรานต์ไทย) ณ พระพุทธรูปปางเปิดโลกถือเป็นพระพุทธรูปแห่ง “ปัญญา” บริเวณด้านหน้าสี่ปายะสภาสถาน ด้านถนนสามเสน และรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ ณ ริมน้ำเจ้าพระยา

๓. กิจกรรมสืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย ได้แก่ ขบวนแห่กลองยาว กิจกรรมสาธิตมรดกโลก การละเล่นพื้นบ้านและ การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส
ของสำนักงานบริหารงานกลาง
พฤษภาคม ๒๕๖๗

วันสงกรานต์

สมัยก่อนถือว่าวันสงกรานต์ เป็นวันขึ้นปีใหม่ไทย เพราะคำว่า สงกรานต์ มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า การเคลื่อนที่ หรือการเคลื่อนย้ายของพระอาทิตย์จากราศีมีนเข้าสู่ราศีเมษในเดือนเมษายน (ซึ่งตรงกับวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕) เรียกว่า วันมหาสงกรานต์ ถือว่าเป็นวันและเวลาที่ตั้งต้นสุปีใหม่ เป็นวันเปลี่ยนจุลศักราชใหม่ตามการคำนวณของโหราศาสตร์ทางโหราศาสตร์ เพราะในสมัยโบราณถือเดือนเมษายน เป็นเดือนแรกของปี สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ในปี พ.ศ. ๒๔๓๒ ได้กำหนดให้ใช้ วันขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๕ ซึ่งตรงกับวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ และได้ใช้เรื่อยมา สาเหตุก็เพราะสอดคล้องกับธรรมเนียมโบราณและได้มีการใช้วันที่ ๑ เมษายน เป็นวันปีใหม่ของไทยเรื่อยมา ต่อมาในวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ คณะรัฐบาลของจอมพล ป.พิบูลย์สงคราม ได้ประกาศให้ใช้ วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นวันขึ้นปีใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับประเทศอื่น ๆ เป็นสากลทั่วโลก และใช้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้นเรายังถือเอาวันที่ ๑๔ เมษายนเป็น "วันครอบครัว" อีกด้วย และเมื่อถึงเดือน ๕ ตรงกับวันที่ ๑๓ เมษายนของทุก ๆ ปี จะเรียกวันนี้ว่า "วันสงกรานต์" จะมีการเล่น รื่นเริง มีการรดน้ำดำหัวโดยเฉพาะหนุ่มสาว มีการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ มีการนำน้ำหอมไปรดน้ำผู้ใหญ่ ญาติพี่น้องที่เคารพนับถือ และทางศาสนาที่จัดให้มีการบายศรีพระสงฆ์สมภารเจ้าวัด สรงน้ำพระพุทธรูป ศักดิ์สิทธิ์เท่าที่มีตามวัดต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเทศกาลสงกรานต์ โดยได้ขยายออกไปสู่สังคมเป็นวงกว้างมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนทัศนคติตลอดจนความเชื่อไป ในสังคมไทยสมัยใหม่เกิดเป็นประเพณีกลับบ้าน ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ นับว่าวันสงกรานต์เป็นวันครอบครัว อีกทั้งยังมีประเพณีที่สืบทอดมาตั้งแต่ดั้งเดิมอย่างการสรงน้ำพระที่นำมาซึ่งความเป็นสิริมงคล เพื่อให้เป็นการเริ่มต้นปีใหม่ที่มีความสุข

ทั้งนี้ วันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ UNESCO (ยูเนสโก) ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้ “สงกรานต์ในประเทศไทย” เป็นรายการในบัญชีตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ (Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity) ในการประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ครั้งที่ ๑๘ ณ เมืองคาเซเน สาธารณรัฐบอตสวานา โดยที่ “สงกรานต์ในประเทศไทย” (Songkran in Thailand, traditional Thai New Year festival) ถือเป็นรายการในบัญชีตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ ลำดับที่ ๔ ของประเทศไทย โดยก่อนหน้านี้ UNESCO (ยูเนสโก) ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้แก่ “โขน” (Khon, masked dance drama in Thailand) ในปี ๒๕๖๑, “นวดไทย” (Nuad Thai, Traditional Thai Massage) ในปี ๒๕๖๒ และ “โนรา” ของภาคใต้ (Nora, Dance Drama in Southern Thailand) ในปี ๒๕๖๔

สำนักบริหารงานกลางได้ร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมด้วยวิถีกตัญญูเพื่อสืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย ได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. กิจกรรมสวมผ้าไทยใส่บาตรพระสงฆ์

บุคลากรสำนักบริหารงานกลาง ได้ร่วมกิจกรรมสวมผ้าไทยใส่บาตรพระสงฆ์ จำนวน ๙ รูป เวลา ๐๗.๐๙ นาฬิกา

๒. กิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีด้วยวิถีกตัญญู

นายรุ่งธรรม เปรมมางกูร ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง และบุคลากรของสำนักฯ เข้าร่วมกิจกรรม “สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” สร้างน้ำพระพุทธรูปปางเปิดโลก เพื่อเป็นสิริมงคลเนื่องในวันสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๗ อีกทั้งยังร่วมกิจกรรมรดน้ำขอพรผู้ใหญ่

พร้อมกันนี้ บุคลากรสำนักบริหารงานกลาง ร่วมกิจกรรมขอพร นางปณิตา สท้านไตรภพ รองเลขาธิการวุฒิสภา และนายรุ่งธรรม เปรมมางกูร ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง

๓. กิจกรรมสืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย

นายรุ่งธรรม เปรมมางกูร ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง และบุคลากรของสำนักฯ เข้าร่วมกิจกรรม “ชวนแห่กลองยาว กิจกรรมสาดิทมรดกโลก”

บุคลากรของสำนักฯ เข้าร่วมกิจกรรม “การละเล่นพื้นบ้านและ การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน”

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. กิจกรรมสวมผ้าไทยใส่บาตรพระสงฆ์ ส่งเสริมให้บุคลากรสำนักฯ เห็นความสำคัญในคุณค่าของวัฒนธรรมไทย และเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้มั่นคงสืบไป

๒. กิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีด้วยวิถีกตัญญู กิจกรรม “สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” สรงน้ำพระพุทธรูปปางเปิดโลก เพื่อเป็นสิริมงคล เนื่องในวันสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๗ ส่งเสริมให้บุคลากรสำนักฯ ร่วมทำดีทำนุบำรุงบวรพระพุทธศาสนา ร่วมขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบมิติเชิงวัฒนธรรมและหลักธรรมทางศาสนา และรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป พร้อมทั้งยังร่วมกิจกรรม “รดน้ำขอพรผู้ใหญ่” ประเพณีที่แสดงความเคารพนบถนอมต่อผู้ใหญ่หรือผู้มีพระคุณ เพื่อแสดงความกตัญญูต่อบุพการี โดยผู้ที่มีอายุน้อย จะขอขมาลาโทษที่อาจเคยล่วงเกินผู้ใหญ่ และขอพรเพื่อเป็นสิริมงคล

๓. กิจกรรมสืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย บุคลากรสำนักฯ ร่วมขบวนแห่กลองยาว กิจกรรมสาธิตมรดกโลก การละเล่นพื้นบ้านและ การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน ส่งเสริมให้ตระหนักถึงการที่บรรพบุรุษของชาวไทยได้คิดค้นการละเล่นต่าง ๆ ที่ต้องใช้กลองยาวตีประกอบจังหวะ การเล่นกลองยาว เป็นการเล่นเครื่องดนตรีที่แสดงถึงความพร้อมเพรียงและความสามัคคีในหมู่คณะ เนื่องจากการเล่นที่ต้องการเสียงและจังหวะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน จึงสร้างความรักความสามัคคีในหมู่คณะได้

ทั้งนี้ จากที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมด้วยวิถีกตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย) สำนักบริหารงานกลางมีบุคลากรของสำนักฯ เข้าร่วมโครงการฯ ดังกล่าว จำนวน ๘๕ คน จากจำนวนบุคลากรทั้งหมด ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘

คณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส
ของสำนักบริหารงานกลาง